Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
Pazartesi 7 Kasım 1977 250 Kuruş
● ADRES (İstanbul) : Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No :5 Cağaloğlu (Ankara) : İzmir Cad No : 20/ 27 Kızılay
● TELEFONLAR (İstanbul) : 27 77 12 27 69 09 (Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Politika'da EĞİTİM-ÖĞRETMEN

Kadın öğretmenlerin sorunları daha da büyük...

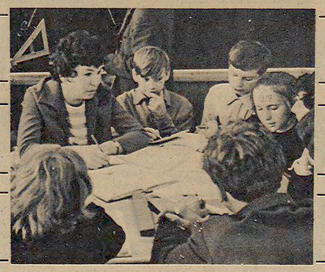

Çeşitli sıkıntılarla yüklü kadın öğretmenin sınıfta heyecanla ve hevesle olması doğal..

Kadın öğretmenlerin sorunları tüm öğretmenlerin sorunlarından ayrılabilir mi?

Kuşkusuz kadın öğretmenlerin sorunları, tüm öğretmen sorunlarından ayrı değildir. Ancak genelde aynı olan sorunlar yanında, bir de özel olarak kadın öğretmenlerin «kadın» olmaktan doğan sorunları var. Ev işlerinden tutun da, çocuk bakımına kadar hepsi kadınlara özgü işler birer sorun olarak evde onları bekliyor. Bu sorunların en önemlisi de çocukların bakımı. Ülkemizdeki bütün çalışan analar gibi kadın öğretmenler için de, «çocuk» başlıbaşına bir sorun.

Bir yıl kadar önce Politika'da çıkan bir haberi anımsayalım: «Temelüstü çocuğunu emziren öğretmen görevden uzaklaştırıldı.» Bu ve buna benzer bir sürü olay. Üstelik bu basına yansıyanı, ya yansımayanlar?..

ÖĞRETMEN, ANA OLMAMALI MI?

Tüm çalışan kadınlar gibi, kadın öğretmenler için de, «ana» olmak canalıcı bir sorun. Tüm kadınlar gibi kadın öğretmenler de ana olup çocuk yetiştirerek, toplumsal bir görev yerine getirmeyi arzu ediyorlar. Ancak toplum adına devlet, çocuklarına bakım olanaklarını sağlamıyor. Örneğin çalışan kadınların, çocuklarına güvenerek, iç rahatlığıyla bırakabilecekleri kreşler açmamıştır devlet. Kadın işçiler, şimdilik kâğıt üzerinde bile kalsa kreş ve emzirme odası hakkını uzun ve ergili uğraşlar, mücadeleler sonunda alabilmişlerdir. Kâğıt üzerinde bile kalsa bu hakkın kabul edilmesi az şey değildir.

Oysa öğretmen ya da memur analar için bu hak kâğıt üzerinde dahi tanınmamıştır. Üstelik de devlet, öğretmenlerin işlerini olarak çalıştırdıklarına çocukları için kreş, yuva açmakla yükümlüdür.

ÇOCUK KİME BIRAKILACAK?

Kadın öğretmenler okula giderken çocuklarını ya yaşlı ve büyüklerine ya da parayla tutulan 15-16 yaşlarındaki deneyisiz, bilgisiz kız çocuklarına yaşlı kadınlara bırakıyorlar. Eğer bırakacak hiç kimseleri yoksa; maddi olanaklarını zorlayarak özel kreş ve yuvalara veriyorlar. Öte yandan, öğretmen analarının hepsi beraber okula giden ve sınıflarda, bahçelerde yaşlarının çok üstünde çocukların arasında dolaşıp duran iki, üç ve daha büyük yaştaki çocukların durumu, okullarımızda alışılagelmiş olaylardan olmuştur.

Devletin hizmetlisi olan öğretmen analarını bu çok önemli sorununa kimse eğilmemiştir. Herkes kendi başının caresine bakmak zorunda bırakılmıştır. Oysa bu sorun ancak devlet desteğiminde, eğitimiş kadrolarla çalışan kreş ve yuvaların açılmasıyla çözümlenir.

KADIN ÖĞRETMENLERİN ÇOCUKTAN BAŞKA SORUNLARI DA VAR

Kadın öğretmenlerin çocuk dışında, kadın olmalarından gelen başka sorunları da vardır. Okulda çalışmak, eve geldikten sonra ev işlerini tek başlarına yapmak zorunda olmalarından tutun da, mesleki eşitsizliğe kadar uzamaktadır bu sorunlar.

Tüm çalışan kadınlar için olduğu gibi, kadın öğretmenler için de doğum izni süresi çok yetersizdir.

Bu yüzden, kadın öğretmen, doğumu yaklaştığı halde okula gidip gelmekte, sabaterce yakta ders yapmakta, ayrıca günlük nöbet tutmaktadır. Bunlar hamile bir kadın için son derece yoru cu işlerdir. Bazı okullarda öğretmenler kendi aralarında anlaşarak hamile arkadaşlarına nöbet tutturmamakta, sorunu böyle bir yardımlaşma yoluyla çözmeye çalışmaktadırlar.

Ayrıca zaten yetersiz olan doğum izinleri bazen doktorların yanlış teşhisleri yüzünden tam olarak kullanılamamaktadır. Doğum izninin, doğumdan önce üç ay, doğumdan sonra üç ay olarak arttırılması zorunluluk halindedir.

Öte yandan çocuğunu bebili bir yaşa kadar büyütmek isteyen öğretmen ana ücretsiz izin hakkına sahip olmalıdır. Günde bir saat olan emzirme izinleri de özellikle büyük kentlerde yol ve uzaklık nedeniyle kullanılamamakta, fiîta kalmaktadır. Bu izinler ya arttırılmalı ya da kullanılır bir duruma getirilmelidir.

Bütün çalışan kadınlarda olduğu gibi, kadın öğretmenlerin hem okul, hem ev işlerini bir arada yürütmekte büyük güçlükler çektiklerini söylemeye gerek bile yoktur. Bütün bunlara bir öğretmen olarak ders hazırlama ve yazılı ödevleri okuma yükümlükleri de eklenirse sorunun ağırlığı daha bir önem kazanır. Ve bir çok kadın öğretmenin yeterli mesleki hazırlığa sahip olamamalarının nedenleri açıklanmış olur.

MÜDÜR VE İDARECİ BASKISI

Okul içinde, müdürler kadın öğretmenler üzerinde daha bir rahatlıkla baskı kura bilmektedirler. Örneğin bazı okul müdürleri kadın öğretmenlerin bakıcısız çocuklarını mecburen getirmelerini menetmekte; özellikle kadın öğretmenlere yerli yersiz bağırıp çağırmakta, suçun bahanelerle soruşturmaya açmaktadır. Ayrıca okulu ilgilendiren herhangi bir konuda bilgi istemek gibi durumlarda da kadın öğretmenleri tersleyebilmekte, hatta hakarete varacak davranışlarda bulunabilmektedir.

ÖRGÜTLÜLÜK ZORUNLULUĞU

Kadın öğretmenlerin dağ gibi yığılan bu sorunlarının çözüme kavuşturulabilmesinin pek kolay ve yarının olmadığı bir gerçektir. Hatta kimilerinin çözümü ekonomik ve toplumsal düzen değişikliğiyle olanaklıdır. Acak, kısa vadede bir takım güncel sorunların çözüme kavuşturulması olanağı gözardı edilmemelidir. Örgütlü ve süreklı mücadele pek çok haklarını alınmasını sağlayabilir.

Kadın öğretmenlerin genel öğretmen sayısı içinde oranları bir hayli fazla iken örgütlü öğretmen sayısı içinde bu oran oldukça düşüktür.

Gerekçete az denilebilecek sayıda kadın öğretmen, kendi ekonomik, demokratik sosyasm örgütleri olan TÖB - DER'de aktif olarak çalışmaktadır. Bu sayı günden güne artmaktayısa da, gene de yetersizdir. Kadın öğretmenlerin sorunlarının çözüme kavuşmasında daha çok sayıda kadın öğretmenin örgütlü mücadeleye atılması. TÖB - DER içinde güçü yettiğince aktif çalışmalara katılması ile olanaklıdır. Kadın öğretmenin sorunları ülkemizdeki tüm kadınların, tüm çalışanların sorunlarından özünde ayrı değildir. Bu bilinçle verilecek örgütlü savaşım kadın öğretmenlerin hiç değilse ocak sorunlarına çözüm getirebilir.

Eğitimde ileri bir adım : "Latin harflerinin kabulü"

3 Kasım 1928'de çıkarılan bir yasayla ülkemizde Arap harflerinin yerine, batılı ülkelerin kullandığı Latin harfleri resmen kabul edildi. Bu değişiklik, Arap - islâm kültürüyle kaynaşmış feodal saltanatlık kültür bağlarını koparmak için, genç Türkiye Cumhuriyetinin attığı adımlardan biri oldu.

1925 - 1929 yılları arasında Maarif Vekili olan Mustafa Necati, emperyalist işgalcilere ilk kurşun atan gerillalar arasındaki İzmirli öğretmenlerden biridir. Maarif Vekili olduktan sonra da ilerici çalışmalarını TBMM içindeki geniş güçlerle karşı sürdürmüş, onun zamanında öğretmenlik mesleğine devletçe daha çok önem verilmiş, bircok öğretmen okulundan başka, Gazi Eğitim Enstitüsü bu devrede açılmıştı. Öğretmenlik mesleğine ilişkin değerli uluslararası bilimsel eserler türkçeleştirilmiştir. Bu dönemdeki eğitim reformlarından hart değişiklişi başarılı ve kalıcı oldu. 3 Kasım 1928'den sonra Arap harfleri esama olarak atılarak, yeni harflere geçildi. Her yaştaki yurttaşları kapsayan genel bir okuma - yazma seferberliği başlatıldı. Böylece ülke, geniş bir okul okını durumuna geldi. Burada öğretmenlerden başka, aydın - ilerici - yurtsever - demokrat kişi ve kuruluşlar özveriyle çalıştılar. Yüzde 1 olan okur - yazar oranı, dört yılda yüzde 13'e çıkarıldı. İki yıl içinde, iki milyon kişi diploma aldı. Kısa sürede okumaz - yazmazlığı gidermek için açılan «Ulus Okullarında, sadece 1929 yılında, yaşları 14-15 olan yarım milyondan çok öğrenci yetiştirildi, okur yazar oldu.

ALT ÖZEL SINIFLARA ÖĞRENCİ SEÇİMİ BİLİMSEL DEĞİLDİR

Ahmet UYSAL

Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin bulunduğu bazı büyük illerde, geç ve güç öğrenen çocukların eğitimek amacıyla alt özel sınıflar açılabilmektedir. Buralara seçilen çocukların seçme yöntemi ne olursa olsun, sorunlarını kökeninde, ülkemizin içinde bulunduğu sosyo - ekonomik nedenler yatmaktadır. Yeterince beslenemeyen, maddi olanaklardan yoksun köy ve kent kökenli emekçi çocuklarının, ilk sınıf başarısızlığı göstermeleri kaçınılmaz bir sonuç olmaktadır. Bu gerçek, herşeyden bütün ilgililerce bilindiği halde, üzerine gidilmekten dikkatle kaçınılmakta ve yalnızca alt özel sınıflar açmanın yeterli olabileceği görüşü ünde tutulmaktadır.

Oysa ki, alt özel sınıflara öğrenci seçme işi bile oldukça kuşkuyu uyandırıcıdır. Dr. Doğan Cağlar'ın bir makalesinden (Örgün Eğitimimizde Geri Zekâlı Çocukların Teşhisi Sorunları Konulu Bir Araştırma Üzerine, Ankara Üniversitesi, 1977) öğrendiğimize göre, 1970-76 yılları arasında zekâ bölümleri 50 - 74 arasında **13.321** çocuk saptanmış ve bu çocukların bir hayli fazla iken örgütlü öğretmen sayısı içinde bu oran oldukça düşüktür.

Bu öğrencilerden 3'ü öğretmenin görüşü alınarak, 9706'sı ise 5-7 ve 7-11 Yaş Temel Kabiliyet Testi uygulanarak, 313'ü bireysel zekâ testi sonucu, 493'ü bir çeşit grup zekâ testi ve bir çeşit bireysel zekâ testine göre, 969'u iki çeşit bireysel zekâ testine, 399'u üç-dört çeşit bireysel zekâ testine göre, seçtirilmiştir. Bu öğrencilerden 2'si ise sosyal uyumsuzlukları önce, ne de ayrıdıktan sonra öğrenme güçlüklerini süre içerisinde sosyal olgunluk ve psiko - devimsel yetenek testi uygulanmamıştır.

Daha sonraları teşhisi doğrulatmak amacıyla yapılan çalışmalardan alınan sonuçlara göre, Özel sınıf öğretmenlerince yeniden incelenen 345 öğrenciden 66'sı kanımlanmaca incelenen 104 öğrenciden 88'i, velilerin başvurmasıyla incelenen 50 çocuktan 24'ü; ilk teşhisi doğrulamak için uygulanan ikinci bireysel zekâ testinde, 229 öğrenciden 67'si normal sınıflara aktarılmıştır.

Görüleceği gibi toplumda geri zekâlı diye nitelenen, geç ve güç öğrenen 13.321 çocuktan 3451 yeniden normal sınıflara dönebilmiştir. Biraz dikkatle üzerinde durulacak olursa, bu çocukların seçimlerinde ve normaller arasına döndürülmelerinde izlenen yöntem ve kullanılan araçların pek sağlıklı olmadığı ortaya çıkacaktır. 24.650 öğrenciye uygulanan «5-7 Yaş Temel Kabiliyetler Testi»nin çeşitli basımlarla beş değişik biçim aldığını, ayırt etme hızını ölçen kavram simgelerindeki (resimler) farklılığın ortadan kaldırılmasına süren Dr. Doğan Cağlar'ın, sözü edilen testi pek çok kez uyguladığımız için, aynı görüşteyiz. «7-11 Yaş Temel Kabiliyetler Testi»nin ise, üç değişik basımı yapılmıştır. Bu basımlardan biri, yasaklanmayı gerektirecek ölçüde, orijinalinden farklı bir biçim almıştır.

SONUÇ OLARAK:

Geç ve güç öğrenen çocukların ortaya çıkışında en önemli nedenler ekonomik ve toplumsaldır. Uygulanan, yabancı ülkelerden odaptе edilmiş ölcekler hem kültürümüze yabancıdır, hem de kusurlu basımları yüzünden hatalı sonuçlar vermektedir.

ALT ÖZEL SINIFLAR NEDİR?

Alt özel sınıflar adı verilen eğitim birimleri, bilimsel tanıma göre geri zekâlı olmayan, ancak çeşitli nedenlerle kendi yaşıtlarından daha geç ve güç öğrenen çocuklar için açılmış özel sınıflardır.

Bu sınıflar, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin bulunduğu bazı büyük illerimizde açılmıştır.

HABERLER... HABERLER... HABERLER... HABERLER...

Eyüp ve Alibeyköy öğretmenlerine Eylül ayı ödeneğinin kaymakamlıkça ödenmesi kararlaştırıldı

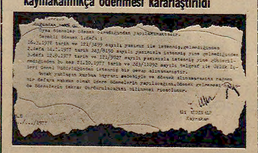

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta içinde, iş güçlüğü öde neklerini alırayan Eyüp ve Şişli ilçesi öğretmenleri Kaymakamlıklara toplıca dilekçe vererek haksızlığı protesto etmişlerdi. Bunun üzerine, Eyüp Kaymakamı Ali Aydınlı, öğretmenlerin dilekçelerine verdiği yanıtla , sözkonusu ödeneklerin bundan önce üç kez istendiğini , son olarak bizzat telgrafla kendi istanbul bakanlığa başvurduğunu, fakat karşılık alınmadığını söylemiş, Kurban Bayramının yaklaşmasından nedeniyle yetkisini kullanmak bir defalık ödeme yapılacağını belirtmiştir.

Ülkemizin 3 bin 716 köyünde hâlâ okul yok

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan ve 1974-75 öğretim yılını kapsayan ilköğretim istatistiklerine göre, toplam 36 bin 137 köyden 3 bin 716'sında ilkokul olmadığı, ilkokulu bulunan 3 bin 509 köyde ise geçici binalarda eğitim-öğretim yapıldığı belirlenmiş tir.

Yine aynı istatistiklere, 1974-75 öğretim yılındaki ilkokulların sayısı 41 bin 60, öğretmen sayısı 155 bin 162, ve öğrenci sayı sı da 5 milyon 354 bin 293 olarak açıklanmış tır. Toplam 41 bin 60 okuldan 3 bin 750 sının kentte, 37 bin 310'unun kırsal alanlarda bulunduğu belirtilen istatistiklere, 29 bin 326'sı kadın, 59 bin 109 öğretmenin kentte, 36 bin 536 kadın 101 bin 162 öğretmenin de kırsal alanlardaki resmi ilkokul larda görev yaptığı anlaşılmıştır.

İstatistikte yer alan bilgilara göre, 41 bin 60 ilkokuldan kırdakl 15 bin 69'ü kent teki 130'u bir dersaneli , kırdakl 12 bin 183'ü, kentteki 134'ü tid dersaneli, kırda kiler 4 bin 219'u, kentteki 17'si de 3 dersane lidir.

Ayrı istatistiğin, okulların yapıları hak kındaki rakamlar, ise şöyledir: Kentteki ilkokullardan 3451'i ve kırdakl 3713 ilkokul planlı bina, kentteki 37, kırdakl 623 ilkokul prefabrikte; kentte 52, kırda 519 ilkokulu barake türündedir. Kentte 143, kırda 5443 ilkokulda eğitim ve öğretim geçici bi nalarda yapılmaktadır.

İlköğretim alana durumuna göre toplam 159 bin 162 öğretmenden 139 bin 770'i aslî, 10 bin 54'ü ücret öğretmen, 9651'i eğitmen, 7434'ü geçici öğretmen, 6972'si ise ve sedekasıbay öğretmendir. 667'si de açığa yekilitk etmektedir.

Aynı istatistiğe göre, toplam 159 bin 162 ilkokul öğretmeninden 9046'sı sınıf olmamakla, 99 bin 3851'i bir sınıfı 25 bin 896'sı iki sınıfı, 12 bin 774'ü 3 sınıfı, 1758'i 4 sınıfı, 25 bini de, 5 sınıfı okutmaktadır.

Sivan' da ilkokul öğrencileri , öğretmen azlığını protesto etmek amacıyla yürüyüş yaptılar

Diyarbakırın Silvan ilçesinde İlkokul öğrencileri, ilçede bir yürüyüş yaparak öğretmen açığı nedeniyle haftada 250 saat dersin boş geçtiğini bildirmişlerdir. Geçen yıl öğretmen sıkıntısı yaşanan, ilçede başarı oranının düşüklüğünü hatırlatan İl gililer, açık bulunan öğretmen kadrolarının doldurulmasını için Milli Eğitim Bakanlığına baş vurulduğunu, ancak, bugüne kadar bir sonuç alınmadıklarını söylemişlerdir.

KARALAMA DEFTERİ

112

Şu eğitsel kolların adı var, kendi yok.

Her yılın başında kolları dağıtırlar bizi, haftada bir saat bir sınıfta toplanırız, sözde kol çalışması yaparsak, ama ne çalışma yaparız, ne bir şey. Boş boş oturuveririz öyle.

Beni kitaplık kolunu seçti bu yıl sınıf öğretmenimiz. Gizmek istemediğim halde zorla seçti, mut laka bir kolda çalışmak (!) zorunda yaptı. Gizmek istemedim, çünkü geçen yıl da kitaplık kolundaydım ben. Üstelik, o zaman kendim istemiştim. Sınıf rehberim kî bir şey yapacağız, kitaplıkta çalışacak, arkadaşlara kitap falan dağıtacağız.

Ama değil çalışmak, bir günden bir güne kitaplığa bile dokunmadık hiç bu yıl.

Bangı kola gitsen aynı şey, işin garibi, çalışılıyormuş gibi planlar yapılıyor, raporlar tutuluyor bile de.

1970 yılı fiyatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden Merter Ortaokulu tamamlanamıyor

İstanbul'da Merter Ortaokulu inşaatı 1970 yılının fiyatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden tamamlanamamaktadır. Kaba inşaatı , "Merter Okul Yaptırma ve Yaptırma Derneği" adıyla faaliyet gösteren bir derneğin çabalarıyla tamamlanan ortaokulda çatı, sıva, sıhhi tesisat, kapı, pencere gibi gerekli kısımlar gönderilentahsisat yetersizliği nedeniyle, henüz tamamlanamamıştır..

Merter Ortaokulu Müdürü Türkân Dirik, yarım kalan inşaatın tamamlanabilmesi için gönderilen tahsisatın yetersizliği yüzünden , hiç bir müteahhitin inşaatı kabul etmediğini belirtmiştir.

1970 yılı fiatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden hiç bir müteahhitin tamamlamak için kabul etmediği kaba inşaat, yıllarımızca terk edilmiş.

Fotoğraf: Ender ERKEK

BİR EKMEK BİR Politika
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

ÖNSEÇİMDE CHP GENEL MERKEZİ AĞIR BASTI

YEREL SEÇİMLER

Haberler... Bilgiler... Değerlendirmeler... Yorumlar... — Bugünden itibaren 4 ve 5. sayfalarımızda

● İstanbul' da İsvan, İzmit' te Köse kaybetti. İzmir' de Alyanak, Antalya' da Tonguç kazandı

● İsvan' ın 1763 oyuna karşı Kotil 2121 oy aldı İzmit' te Köse 17 oy farkla kaybetti..

HABER MERKEZİ

Yerel Seçimlerle ilgili bu seçimler dün bütün yurtta yapılmıştır. Özellikle CHP'deki önseçimler son derece hareketli ve çekişmeli geçmiştir. CHP'de genellikle "Genel Merkez Kanadı"na yakın adayların kazandıkları görülmektedir. Nitekim İzmit'te favorilerden Erol Köse 17 oy farkla kaybetmiş , İstanbul'da da Aytekin Kotil seçimi kazanmıştır. İzmir'de ise şimdiki Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın önseçimi kazan dığı bildirilmektedir.

İSTANBUL'DA KOTİL KAZANDI

İstanbul'da Aytekin Kotil ile Ahmet İsvan arasındaki önseçim yarışı sonderece çekişmeli geçmiştir. Resmi olmayan ancak İSTA Muhabirlerinin sandık başlarında sayım sonuçlarını izleyerek derledikleri sayısal bilgilere göre İstanbul'da Kotil ve İsvan arasında oyların dağılımı şöyle olmuştur:

Eminönü : İsvan 97, Kotil 155, Beyoğlu : İsvan 115, Kotil 272, Beşiktaş : İsvan 103, Kotil 252, Beykoz : İsvan 66, Kotil 55, Üsküdar : İsvan 169 Kotil 155, Kadıköy : İsvan 266 , Kotil 230, Zeytinburnu : İsvan 103, Kotil 106 Şişli : İsvan

(Devamı sayı. 9 sü. 4 'de)

CHP 'de delegelerin oy kullanmasından sonra fasıslf yapılıyor.

TÖB DER İstanbul şubesine öğretmenler sokulmuyor

● Talip Öztürk önceki günkü saldırıyı kınarken "Müteşebbis Heyet"de karşı bildiri yayınladı

TÜB-DER İstanbul Şubesinin Genel Merkez tarafından görevden alınmak istem-eyişle baş layan örgüt içi çekiş-

(Devamı sayı. 9 sü. 3 'de)

2.MC, Mütevelli Heyete, yardımcı olmayacağını bildirmiş

ODTÜ bugün açılıyor

● Mütevelli Heyet sözcüsü Hicri Fişek "silahsız çıkacak olaylara razı olmak durumunda kaldık" dedi

● CHP Genel Sekreteri "eli silahlı zorbaların" açılışta olay çıkaracağını söyledi

Aytemiz Yalçın & Ceyhun

"Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası" Cuma günü başlıyor

● İGD' nin düzenlediği kutlama haftası boyunca çeşitli sergiler, forumlar ve geceler yapılacak

İSTANBUL-(İSTA) -

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri R. Temel Sağlı, dün bir açıklama yaparak derneklerinin "Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası"na katılağını belirtmiştir.

Ülkemizde gençlerin öldürüldüğünü, olaya özgürlüğünün sanırlı olduğunu ifade eden Sağlı, açıklamasında şu

(Devamı sayı. 9 sü. 3 'de)

Bir lise öğrencisi Kürtçe marş söylediği için öldürüldü

ÇERMİK -(TAHA)

Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde, sol eğilimli lise öğrencisi Ali Kayabaş (16) kürtçe marş söylediği için, aşırı eğilimli Fazıl Alpaslan (36) tarafından tabancayla vurularak öldürülmüştür. Fazıl Alpaslan yakalanarak tutuklanmıştır.

İKD ve Barış Derneği, Ekim Devriminin 60. yıldönümünü kutladı

İSTANBUL-(İSTA) -

Barış Derneği ve İlerici Kadınlar Derneği yaptıkları açıklamalarda Ekim Sosyalist Devriminin 60. yıldönümünü kutlamışlardır. Barış Derneği , Sovyetler Birliği Barış Komitesine gönderdiği mesajda, Sovyetler

(Devamı sayı. 9 sü. 8 'de)

GREVDEKİ MADEN İŞÇİLERİ İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI.

Genel Toplam

5.808.717,87 Lira

ERBAKAN "EĞER AP—CHP KOALİSYONU AP İÇİNDE İSTENİYORSA BU AP' NİN KENDİNİ İNKARI OLUR" DEDİ

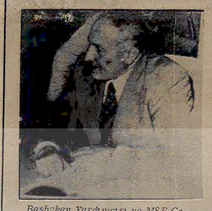

Başbakan Yardımcısı ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan.

ANKARA – (ANKA) – MSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan, AP içinde İkinci Cephe koalisyonunun bozulup yerine AP-CHP koalisyonu kurulması yolunda bir eğilimin bulunmasının, "AP' nin kendini inkârı olacağını" söylemiştir. Erbakan, dün düzenlediği basın toplantısında, AP – nin seçim öncesi iktidarı solla verilmemesi temasını işlediğini, ancak bugünkü gelişmeler – nin CHP'ye yarışma şeklinde , gerçekleşmesinin AP'nin iç sorunu olduğunu savunmuş, "Önemli olan ağır sanayi hamlesidir."

(Devamı sayı. 9 sü. 9 'da)

Erbakan, ODTÜ' ye yeni Mütevelli Heyetinin bakanlık müsteşarları arasından seçilerek atanmasına ilişkin kararnamenin , Cumhurbaşkanı' nın onayına sunulduğunu söyledi.

AP'li Bayar'a göre yerel seçim sonuçları hükümeti etkileyecek

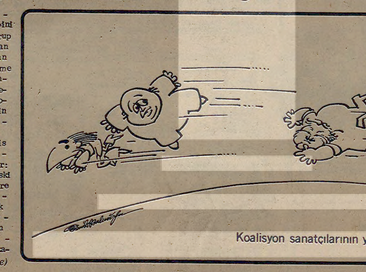

● Bayar Yankı' nın sorularını cevapladı

ANKARA – (İSTA)-

AP Genel Başkan Yardımcısı Nuri Bayar, yerel seçimlerin toplumun görüşlerini yansıtan yeni bir konuyoyu araştırması niteliğinde bulunduğunu belirtmiş, "Seçim sonuçlarını, AP'de ciddî bir şekilde değerlendireceklir. Bu değerlendirmenin siyasî sonuçları mevcut hükümetin durumunu da etkileyebilir " demiştir.

Bayar, haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplandı-

(Devamı sayı. 9 sü. 7'de)

TEK BAŞINA

Gazeteler yazıyor:"İki yeğen bir olup,bana soysunlar."

Allah allah.

Acabe biz mi yanlış yoruz.

Bu iş,bir yeğen,daha önce tek başına becermemiş miydi?

A.E.

Emekli Hava Orgenerali Özaydınlı açıkladı

İtalyan firmasının uçak yapımı ile ilgili teklifi 1973 yılında reddedilmiş

● Özaydınlı, Atatürk'ün "Uçak sanayinin kurulmasına kimse karşamaz" sözlerini "görev gaspı" olarak niteledi

ANKARA – (ANKA)–

Hava Kuvvetleri Komutanlığının, geçtiğimiz yıl, İtalyan Aer Macchi firmasının teklifini 1973 yılında geçerli devletçiği bildirilmiştir.CHP Milletvekili Hava Orgeneral İrfan Özaydınlı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın İtalyan Aer Macchi firmasının , "MB-339" tipi eğitim uçaklarının yapımıyla ilgili önerisini "11 Ocak 1973 tarih ve hv.pp.6000-62 sayılı yazıyla uygun bulmadığını" belirtmiştir.

Özaydınlı, Yankı dergisinin bu konudaki sorularını , cevaplarlarken, Hava Kuvvetleri Komutanlığının, önerilyt reddedliş nedenlerini de anlarmıştır, Gerçekte, İkal – yon yapımı MB-339 uçağına nan henüz birlik uçuşu de -

(Devamı sayı. 9 sü. 6'da)

Demirel' den işkencelerin ne zaman sona ereceği soruldu

● CHP Sivas Milletvekili Köylüoğlu, işkence cilerden ne zaman hesap sorulacağının açıklanmasını istedi

ANKARA – (İSTA)–

Sivas CHP Milletvekili Azimet Köylüoğlu, güvenlik kuvvetlerinin işkence yapmaya onlağan bir görev haline getirdiklerini belirtmiş, Başbakan Süleyman Demirel tarafından ce vaplandırılması istemiyle dün Millet Meclisi Başkanlığı' na verdiği önergesinde şöyle demiştir :

"Bugün devri iktidarımız da, 12 Mart faşist dönemden kalma yönetmelik karakollarda suçlu zanlısı olarak getirilip ifadeleri alınan vatandaşlardan işkence çöken varmıdır?"

(Devamı sayı. 9 sü. 3'de)

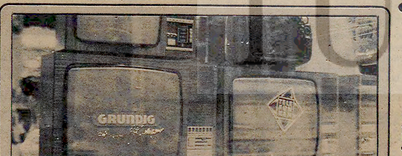

5 bin 420 Liraya satılması gereken televizyonlar, bu fiyatın çok üstünde alıcı buluyor...

Bazı dayanıklı tüketim maddeleri resmi fiyatların üstünde satılıyor

İSTANBUL – (İSTA)–

Normal fabrika çıkışı fiyatının 5 bin 420 lira olması gereken bazı televizyonların,toptancılara bu fiyatın çok üstünde satıldığı belirlenmiştir. İstanbul dayanıklı tüketim malları piyasasında yapılan bir araştırma, bir çok malın belirlenen resmi fiyatlarının üstünde satılı-

Televizyonda görülen yüksek fiyat uygulamasının aynı şekilde aklı, otomobil lastiği, dikiş makineleri ve buzdolablarında gerçekleşdirildiği saptanmıştır.

Sinema emekçilerinin yürüyüşü devam ediyor

Ender ERKEK

Sinema emekçilerinin öncekl gün İstanbul'dan başlayan "Sansüre hayır" yürüyüşü devam etmektedir.

Sinema emekçileri Yarımca ve İzmit'te büyük sevgi göstersiyle karşılanmıştır. İzmit'e girişte Belediye Başkanı Fevzi Köse ,İlerici kuruluşlar ile CHP Kocaeli teşkilatı temsilcileri ve DİSK o bağlı sendikaların işçileri ta rafından karşılanan sinema emekçileri alkış güvenlik tedbirl altında yürüyüşlerini sürdürdüler.

Leyla Atakan Başkanlığında İzmit'e önceden hareke - ta ge'çe yürüyen sinema emekçileri İzmit'te bulunan sevgi gösterileriyle karşılaştılar. Yol boyunca kalabalık bir halk topluluğu korteji izledi

Sinema sanatçısı Fatma Girik İstanbul'da olduğu gibi İzmit'te de bir megafonla "Siz yüce halkımızın onayını varsayı fiilenler yapabilmek için yollara düştük" diye başlayan bildirişi okumaktaydı(Aşağıda), Sansürün kaldırılması için Ankara'ya bir yürüyen sinema emekçileri İzmit'te bulunan sevgi gösterileriyle karşılaştılar. Yol boyunca kalabalık bir halk topluluğu korteji izledi

haftalık

Vedat Üneş

60. YILDÖNÜMÜNDE OKTOBR DEVRİMİ

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ POLİTİK ÖRGÜTLENMESİ, OKTOBR DEVRİMİ İÇİNDE O'NUN AÇTIĞI SEL YATAĞINDA ŞEKİLLENMİŞ ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFININ BİR BİRLEŞENİ OLMUŞ, O'NUN GETİRDİĞİ DENEYLERLE SAVAŞIMINI SÜRDÜRMÜŞTÜR, SÜRDÜRMEKTEDİR.

Bundan tam 60 yıl önce, 7 Kasım (Eski Ortodoks takvimi ile 25 Ekim) 1917'de dünya tarihinin en büyük olayı gerçekleşmişti: Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi.

7 Kasım, insanlık tarihindeki en büyük değişikliğin tarihidir. Dünyadaki ilk sosyalist devrimi gerçekleştiren Rus proletaryası bu olayla tarihte yeni bir çağ açtı. Dünya coğrafisi, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı başladı.

Tarihte çok çeşitli çağlar yaşandı, top lumsal gelişme evrim ve devrimlerle değişi şiklikler gerçekleşti. Ne var ki, Oktobr Devrimi ile başlayan içinde yaşadığımız yeni çağ, ilk kez sömürünün ortadan kaldırılıp, toplumdaki tüm insanların uyum içinde, kardeşçe yaşadığı, üreten yaratan işçi ve emekçi ailelerin kendi yazgılarını kendilerinin çizdiği böylece de insanlığın, maddi - manevi tüm güçlerinin olabildiğine özgürce geliştiği bir toplumsal düzene tanıklık ediyor. Açılan yoldan sonsuza dek durmadan yürüyen sarsılmaz bir çoğunluğa sahip olan bu yeni çağ, kapitalizmin tüm çelişkilerini aşarak yeryüzünde ilk kez kendi toplumsal düzeninin, insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği sosyalizmin temellerini attı.

Oktobr Sosyalist Devrimi göktan zembille inmedi. Onun hareketini Marks'ın Engels'in bilimsel görüşleri, Lenin'in yeni döneme ışık tutan değerlendirmeleri, yol gösterici yazılarıyla hazırında, Paris Komünü'nün, eğkıyüzünü tehlike oksanı proleter savaşçılarının deneyimleri vardır. Onun duyarlarında, 1905 Rus Devrimi'nin, 1917 Şubat Devriminin savaşçılarının yeryüzündeki temel taşları vardır. O bu temeller üzerinde yükselsi ve böylesi temellere sahip olduğu için de, tüm sağlam ve tertipleri karşın zafere ulaşacaktı. Kendisi bir temel oldu.

Dünyanın üçte birinin düzeni

Oktobr Sosyalist Devrimi yeryüzünde ilk kez bir ülkede sosyalist düzenin kurulmasını gerçekleştirdi. Bugün dünyanın üçte birinden fazlası bu düzenin yaygın ve güçlü üretim torzı, Amerika'nın Küba'sından, Asya'nın Vietnam'ına, Orta Avrupa'nın Çekoslovakya'sından, Orta Asya'nın Moğolistan'ına kadar çok çeşitli topraklar üzerinde egemen oldu.

Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerinden, Latin Amerika'nın, Asya ve Afrika'nın gelişmekte olan ülkelerine kadar dünyanın dört yanında sosyalizm ülkeleri, gerçek bir amaç olma yolunda güçlü kazanımlar elde ettiler. Rus işçi sınıfı, gerçekleştirdiği Oktobr Devrimi ile Rusya'sının bütün karmaşıklığı içinde, yeni tipte bir devlet yarattı ve Lenin'in kişiliğinde bir yol göstericiyle sahip oldu. Bu devlet ve bu bütün gelişleri aşarak yeryüzünde ilk kez kendi toplumsal düzeninin, insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği sosyalizmin temellerini attı.

Oktobr Sosyalist Devrimi göktan zembille inmedi. Onun hareketini Marks'ın Engels'in bilimsel görüşleri, Lenin'in yeni döneme ışık tutan değerlendirmeleri, yol gösterici yazılarıyla hazırında, Paris Komünü'nün, eğkıyüzünü tehlike oksanı proleter savaşçılarının deneyimleri vardır. Onun duyarlarında, 1905 Rus Devrimi'nin, 1917 Şubat Devriminin savaşçılarının yerleştirdiği temel taşları vardır. O bu temeller üzerinde yükseldi ve böylesi temellere sahip olduğu için de, tüm sağlam ve tertipleri karşın zafere ulaştı. Kendisi bir temel oldu.

Dünyanın üçte birinin düzeni

Oktobr Sosyalist Devrimi yeryüzünde ilk kez bir ülkede sosyalist düzenin kurulmasını gerçekleştirdi. Bugün dünyanın üçte birinden fazlası bu düzenin yaygın ve güçlü üretim torzı, Amerika'nın Küba'sından, Asya'nın Vietnam'ına, Orta Avrupa'nın Çekoslovakya'sından, Orta Asya'nın Moğolistan'ına kadar çok çeşitli topraklar üzerinde egemen oldu.

Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerinden, Latin Amerika'nın, Asya ve Afrika'nın gelişmekte olan ülkelerine kadar dünyanın dört yanında sosyalizm ülkeleri, gerçek bir amaç olma yolunda güçlü kazanımlar elde ettiler. Rus işçi sınıfı, gerçekleştirdiği Oktobr Devrimi ile Rusya'sının bütün karmaşıklığı içinde, yeni tipte bir devlet yarattı ve Lenin'in kişiliğinde bir yol göstericiyle sahip oldu. Bu devlet ve bütün gelişleri aşarak yeryüzünde ilk kez kendi toplumsal düzeninin, insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği sosyalizmin temellerini attı.

Oktobr Sosyalist Devrimi göktan zembille inmedi. Onun hareketini Marks'ın Engels'in bilimsel görüşleri, Lenin'in yeni döneme ışık tutan değerlendirmeleri, yol gösterici yazılarıyla hazırlandı. Onun duyarlarında, 1905 Rus Devrimi'nin, 1917 Şubat Devriminin savaşçılarının yerleştirdiği temel taşları vardır. Onun duyarlarında, 1905 Rus Devrimi'nin, 1917 Şubat Devriminin savaşçılarının yerleştirdiği temel taşları vardır. O bu temeller üzerinde yükseldi ve böylesi temellere sahip olduğu için de, tüm sağlam ve tertipleri karşın zafere ulaştı. Kendisi bir temel oldu.

Dünyanın üçte birinin düzeni

Oktobr Sosyalist Devrimi yeryüzünde ilk kez bir ülkede sosyalist düzenin kurulmasını gerçekleştirdi. Bugün dünyanın üçte birinden fazlası bu düzenin yaygın ve güçlü üretim torzı, Amerika'nın Küba'sından, Asya'nın Vietnam'ına, Orta Avrupa'nın Çekoslovakya'sından, Orta Asya'nın Moğolistan'ına kadar çok çeşitli topraklar üzerinde egemen oldu.

Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerinden, Latin Amerika'nın, Asya ve Afrika'nın gelişmekte olan ülkelerine kadar dünyanın dört yanında sosyalizm ülkeleri, gerçek bir amaç olma yolunda güçlü kazanımlar elde ettiler. Rus işçi sınıfı, gerçekleştirdiği Oktobr Devrimi ile Rusya'sının bütün karmaşıklığı içinde, yeni tipte bir devlet yarattı ve Lenin'in kişiliğinde bir yol göstericiyle sahip oldu. Bu devlet ve bütün gelişleri aşarak yeryüzünde ilk kez kendi toplumsal düzeninin, insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği sosyalizmin temellerini attı.

Oktobr Sosyalist Devrimi göktan zembille inmedi. Onun hareketini Marks'ın Engels'in bilimsel görüşleri, Lenin'in yeni döneme ışık tutan değerlendirmeleri, yol gösterici yazılarıyla hazırlandı

İstanbul'daki büyük mücadelede tek gol var 1-0 VE FENERBAHÇE YİNE LİDER

HAKEMLER: Hilmi Ok xx Attila Aral xx Coşkun Uygun xx,
FENERBAHÇE: İvançeviç xx-Coşkun xxx, Cem xxx, Emin xx, Yenal xx-Engin xx, Antiç xxx, Önder xx-Tuna xxx, Cemil xx, Şevki xx.
BEŞİKTAŞ: Rasim xxx-Mustafa xx, Ali xx, Yaşar xxx, Zekeriya xxx-Mithat xx; Mehmet xx, Kemal xxx-Reşit xx, Paunoviç xxx, Şaban xx,

MEHMET ERHAN

İstanbul'daki üç büyüklerin karşılıklı mücadelesi düne kadar "nefis" diye nitelendirilirdi. Ancak Anadolu'ya kayan futbol heyecanı, eski günleri aratır oldu.

Dünkü Fenerbahçe-Beşiktaş maçında özlenen futbol yine gözler önüne sergilenemedi. Gerek Beşiktaş, gerekse Fenerbahçe, birakınız alınan sonucu ortaya koydukları futbolda da amaçsız hareketlerle göz boyamaya büyük çaba harcadılar.

Karşılaşmanın bütünü içerisinde elde edilen sonucun futbol adına yeterli olduğu söylenemez. Fenerbahçe ligdeki, puan sıralamasının kendisine, sağladığı avantajı, "Kaybedecek neyim var" diyen bir Beşiktaş karşısında bocalaya bocalaya korumaya çalıştı.

Orta sahayı ilk yarıda Mithat'ın çalışkanlığı ile ele alan Beşiktaş ilk yarı gol atamadıysa bunu Paunoviç'in şanssızlık ve becerisizliğine bağlamalıdır.

3. dakika'da Cemil'in hatalı geri pasını yakalayan Kemal daldı ancak Cem tehlikeyi önledi.

12. dakika'da Kemal'in derinleme pası ile Paunoviç ceza sahasına girdi İvançeviç'le karşı karşıya kaldı Şaban İvançeviç Paunoviç'in ayaklarına yatarak tehlikeyi önledi.

20. dakika'da Reşit'in çektiği nefis frikiği İvançeviç köşeden çıkarmayı başardı.

23. dakika'da Paunoviç'yi ne karşı karşıya boş duruma, bir fırsattan yararlanamadı.

İkinci yarıya Fenerbahçe ilk yarıya oranla daha derli toplu başladı ve nitekim 50 dakika'da gole kavuştu, bu dakikada Antiç'in frikiğini Rasim elinden kaçırınca yetişen Cemil boş kaleye topu plaseliyerek Fenerbahçe'yi 1-0 öne geçirdi.

63. dakikada rakibine sert giren Coşkun sarı kart gördü. 68. Dakika'da Mithat yerini Mustafa 2'ye bıraktı 75. dakikada Reşit'in sağdan kornerini İvançeviç yumrukladı kısa düşen topu Mustafa kaleye doldurdu. Mustafa 2'nin altı pastan vurduğu kafa şutunu İvançeviç bloke etmeyi başardı.

85. dakika'da Ali sarı kart gördü, 86. dakika'da Engin çıktı yerine Önür girdi. 89. dakika Cemil'in şahane şutu üst direkten döndü ve maçta Fenerbahçe'nin 1-0 galibiyeti ile sona erdi.

NOTLAR

İstanbul, büyük maça kendini en iyi şekilde hazırlamıştı. Hava koşulları futbol oynamaya elverişliydi. Maçın heyecanına hafta ortasında kendisini kaptıran binlerce kişi, enerjik birikimiyle dolup sanki boşalmaya gelmek için stada koşmuştu. Takımlar sahaya kır çiçekleri gibi dizilmiş, futbol topu, sanki bal yuvası örneği sahip bekler gibiydi. Ama ne yazik ki Cemil'in attığı gol dışında yukarıda göze görünen gerçekler elle tutulur olamadı. Futbolcular, sanki birbirleriyle mücadele etmeyi amaçlamış gibi topu bırakıp, aralarındaki trafiği sıkıştırmak için ellerinden geleni yaptılar.

Ankaragücü Altay'ı 3-0 yenmeyi başardı

ANKARA (THA) - İlk yarıda 41. dakikada Sadık'ın golüyle 1-0 öne geçen Ankaragücü ikinci yarıya da süratli girdi. 46. dakikada Mustafa'nın şutu Altay defansından döndü, geri gelen topu Nurettin kaleye gönderdi, ancak meşin yuvarlak üst direğe çarparak kurtuldu.

67. Dakikada Mustafa'nın ortasını A. Osman Oktay'a bıraktı. Altay defansının müdahalesi olmayınca Oktay penaltı noktası üzerinden sert bir şutla farkı 2'ye çıkardı.

80. dakikada A. Osman soldan kaçtı topu kale içine ortaladı Mustafa Erol'u güzel bir hareketle ekarte ederek sert bir şutla Ankaragücü'nün üçüncü golünü yaptı.

Oyunun bundan sonraki dakikaları başkent takımının baskısı altında geçti ancak başka gol olmadı ve maç 3-0 Ankaragücü'nün galibiyeti ile sonuçlandı.

M. İ. Yurdu: 0
Adanaspor: 0

MERSİN-Adana mücadelesinde beklenen heyecan ve kaliteli futbol yoktu. Adana ekibi bir puan için kademeli defans uyguladı ve başarı sağladı. Orta sahada Selahattin ve İsa'ya ileri adamlar avak uydurabilseydi, Adana spor bir yerine belki de iki puan çıkaracaktı. Mersin de ise ne yaptığını bilen bir tek Selçuk vardı. Onun gayreti Mersin'in bir puandan daha fazlasını almasına yetmedi.....

Meysu Yenişehir: 82 Eczacıbaşı: 75

Meysu Yenişehir çekişmeli geçen bir maçtan sonra Eczacıbaşı'nı 82-75 yendi.

Baştan sona kadar büyük bir çekişme içinde geçen maçta seyircilerin gözü skor levhasından ayrılmadı. Oyuna iyi başlayan Meysu Yenişehir, ikinci dakikaya 5-2 önde girdi. Ancak daha sonra Mehmet ve Efe'nin basketleri 5. dakikada Eczacıbaşı'nı, 10-9 öne geçirdi.

Eczacıbaşı'nın yorgunluğu ikinci yarıda kendini göstermeye başladı. Bundan yararlanan Meysu Yenişehir, Benjamin ve Erman'ın akıllı oyunuyla üstünlüğü ele aldı. 30. dakikaya 63-59, 36. dakikaya 72-64 önde girdi. Yeşil beyazlı takım bundan sonra farkı korudu ve maçı 82-75 kazandı.

2. ve 3. ligde sonuçlar

Türkiye İkinci Ligi ve Üçüncü ligine dün yapılan maçlarla devam edilmiştir. İstanbul'da oynanan Alibeyköy-Sebat Gençlik maçı haftanın olaylı maçı olarak nitelendirilebilir. Bu maçta taraflar oyun boyunca sınırlı bir futbol sergilemişler ve bunun sonucu olarak da maç bitince birbirlerine girmişlerdir.

Karşılaşmanın orta hakeminin bitiş düdüğünü çalmasıyla birlikte her iki takım tüm futbolcuları, aralarında savga etmeye başlamışlardır. Kısa zamanda gelişen olaylar, tribünlere, hatta stad dışına taştı. Uzun süre devam eden arbede güvenlik kuvvetlerinin araya girmesiyle bastırıldı.

İkinci ligde alınan sonuçlara gelince, Kırıkkalespor, Düzce engelini iki golle aşmayı başardı. Deplasmanda ise Gaziantep, Konyaspor ve Sarıyer rakiplerinden puan almayı başardılar.

Üçüncü ligde haftanın en farklı galibiyetini Ödemişspor'u 4-0 yenen Erzurumspor aldı.

İKİNCİ LİGDE SONUÇLAR

Balıkesirspor:1-Gaziantep:1, Karabük:0-Urfaspor 0, Eskişehir Demirspor: 2-Denizlispor:0 Giresunspor:2 Bandırmaspor:1, Kırıkkalespor: 2-Düzcespor:0, Kocaelispor:1-Sarıyer:1, Manisaspor:1-Konyaspor:1.

ÜÇÜNCÜ LİGDE SONUÇLAR

Alibeyköy:1-Sebat Gençlik:0, Erzurumspor:4 Ödemişspor:0. Kütahyaspor:0;Çorumspor:0, Tarsus:0-Hatay:0, Tokat, 2-Karagümrük:1.

CEMİL FENERBAHÇE'Yİ 1-0 ÖNE GEÇİREN GÖLÜ ATIYOR

Diyarbakırspor: 2
Trabzonspor: 1,

DİYARBAKIR - (THA) - Dün Diyarbakır'da oynanan birinci Türkiye ligi maçında Diyarbakırspor, kendi saha ve seyircisi önünde maçın ilk yarısını 1-0 yenik kapadı.

HAKEMLER: Orhan Cebeli, Oğuz Özden 1, Yener Soysal 1,
DİYARBAKIRSPOR: Kahraman 1, Turan 2, Muhittin 2, Faruk 2, Tuncay 2, Ayhan 3, Vahdet 3, Recai 3, Baykul 2, Hüseyin 2, Vehbi 1.
TRABZONSPOR: Şenol 3, Turgay 3, Necati 3, Kadir 2, Cemil 3, Orhan 2, Faruk, 2, Şener 2, Kemal 3, Cengiz 3, Ahmet 2.

Adana D.Spor: 3
Eskişehirspor: 1

24. dak da ceza sahasına giren Sinan Bilal tarafından düşürülünce hakem tereddütsüz penaltı noktasını göstərdi. Raşit penaltı atışını gole çevirdi. Adana Demirspor 1, Eskişehirspor 0.

34. Dak. da kaptan İsmail'in köşeyi bulan şutunu Eser ikinci hamlede önledi. 41. dak da rakibine sert giren Ömer sarı kart gördü. 43. dak da Halil'in kornerı atışından da yararlanamayan Eskişehirspor devreyi 1-0 yenik kapattı.

İkinci yarıya da hızlı giren Adana Demirspor, Başarılı oyununu bu yarıda da devam ettirdi ve ardı sıra gelen iki golle sonucu ilan etti: 3-0.

Bursaspor: 1
Boluspor: 1,

İlk yarısı golsüz geçen karşılaşmanın ikinci yarısında Bursaspor Kemal'in yerine Çekil'yi alarak başladı.

55. Dakikada Sedat (2) 'nin yerine Recai oyuna girdi 65' inci dakika' da Bursaspor galibiyet golüne ulaştı. Boluspor müdafasından dönen topu Feridun 25 metreden sık bir vole ile kaleci Talip'in müdahalesine rağmen gole çevirdi.

74. dakikada Boluspor Mustafa'nın ayağından beraberlik golüne kavuştu bu dakikada İbrahim'in soldan şutunu kaleci Osman çeldi. Yetişen Mustafa sert bir vuruşla beraberliği sağladı. 87. dakikada Boluspor'lu Mustafa yerini Ahmet'e bıraktı.

BOKS dünyasından

Ağır siklet boks karşılaşmasında Norton Young'ı sayı ile yendi

LAS VEGAS (THA) - Dünya ağır siklet Boks şampiyonu Muhammed Ali'nin "Galibiyle oynayacağım" dediği boks karşılaşmasında Ken Norton, Jimmy Young'u sayı ile yenmiştir.

Maçtan önce ringlere atlayan Muhammed Ali, seyircilerin büyük tezahüratı içinde "Kazanan ile oynamaya hazırım" diye bağırmıştır.

Ali, Young'un, Norton'u yeneceğini umduğunu söylemiş ve Norton ile değil Young ile karşılaşmak istediğini belirtmiştir. Ali'nin menaceri Herbert Muhammed ise yaptığı açıklamada Ali'nin Norton ile dördüncü kez karşılaşmak istemediğini, şubat ayında Leon Spinks ya da Alfio Rignetti ile yapacağı 20. ünvan maçından sonra boksu bırakabileceğini belirtmiştir.

Dünya Boks Konseyi Ali'nin altı ay içinde karşılaşma yapmaması halinde Norton'u şampiyon ilan edeceğini bildirmiştir.

Young: Norton maçından önce de yapılan başka bir karşılaşmada da eski ağır siklet isimlerinden Jerry Guarry, İtalyan Lorenzo Zenon'u 9. raundda nakavtla yenmiştir.

Valdez dünya yarı ağır boks şampiyonu oldu

Kolombiyalı Rodrigo Valdes, Amerikalı Bennie Briscoe'yu 15 raundluk karşılaşma sonunda sayı ile yenerek dünya yarı ağır siklet boks şampiyonu olmuştur.

Arjantinli Ünlü Boksör Carlos Monzon'un boksu bırakması üzerine boşalan şampiyonluk için yapılan, maçta Valdes teknik olarak daha üstün görünmüştür.

1976 Montreal Olimpiyat şampiyonu Amerika'lı Ray "Şeker" Leonard, o tarihten bu yana çıktığı beş karşılaşmada da rakiplerini yenmiştir. 63,5 kilo boksörü "Şeker" Leonard, dün gece Las Vegas'da rakibi Meksikalı Augustin Estrada'yı, 8 raundluk bir maçın altıncı raundunda nakavt etmiştir.

MARACAY-63,5 kilo Dünya Şampiyonu Kolombiyalı Antonio Cervantes "Kid Pambele", dün Maracay'da Dominikli Adriano "nani" Marrero'yu sayı ile yenerek Dünya Şampiyonluğunu korumuştur

Dün gece Las Vegas'da cereyan eden maçın sekiz raundunda da üstün dövüşen Zanon, dokuzuncu raund başlar başlamaz Guarry'nin bir dizi sağı ve vücuduna ve çenesine inen kroşelerle yere düşmüş, "8"de güçlükle kalkmış, fakat Guarry'nin yumruk yağmuruna, fazla dayanamayıp yeniden düşmüştür. Zanon bu kez de kalkmaya başarmış fakat Guarry, onun daha fazla ayakta kalmasına imkan bırakmamıştır. Zanon, bu üçüncü düşüşünde nakavt olmaktan kurtulamamıştır. Üstte Zanon bir maçta görülüyor..

TİYATROLAR

İSTANBUL

Şehir Tiyatroları

HARBİYE 40 77 20
"Coriolanus", Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar, 15.30-"Hadi Öldürsene Canikom", Salı 21.00 Pazar 18.30
FATİH 26 53 80
"Yolcu" -C.tesi 15.00-21.00-Pazar 15.00-18.00
ÜSKÜDAR 33 03 97
"Yorgun Savaşçı" P.tesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar 15.30
KADIKÖY 36 31 21
"Büyük İkramiye" Çarş. Perş. Cuma 21.00-"Hülleci" C.tesi 15.-30-21.00, Pazar 15.30-21.00

Özel Tiyatrolar

DOSTLAR TİYATROSU (Küçük Sahne) 49 56 52
"İkili Oyun", Çarş.-Cuma 18.30 Perş. C.tesi 21.15 Pazar 15.15 "Gün Dönerken" Çarş. 15.15 Cuma 21.15 C.tesi, Pazar 18.30
ÇEVRE TİYATROSU 25 01 78
"Işıklar Neden Kararır" P.tesi dışında her gün 21.30 Çarş. C.tesi Pazar 15.00
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ 46 80 91
"Yalancının Mumu" P.tesi dışında her gün 21.00 C.tesi, Pazar 16.00
KENT OYUNCULARI 46 35 89
"Çöl Faresi" Çarş. Cuma 21.15, C.tesi 18.15-21.15 "Seneye Bugün" Çarş. 21.15 Pazar 15.00-18.15

TELEVİZYON

18.30 - Beyaz Yunus:

Sirekli filmin 8. bölümünde sevimli Marina avladığı bütün balıkları yedirir, üzgündür ama yapacak şey kalmamıştır. Daha sonra tekrar avlayıp yunusları yemeğe davet eder, hep birlikte havuzu kazmaya devam ederler, ama kuvvetli bir fırtına hepsini telaşa düşürür.

18.45 - Dönmedolap:

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan programda, Kitap Haftası, Atatürk Müzesi ve çocuklarla ilgili konuları içeren magazin program yayınlanacak.

19.15 - TRT Spor:

TRT Haber Merkezi Spor Şubesince hazırlanan programda, Türkiye futbol, basketbol ve voleybol lig karşılaşmalarından görüntüler, çeşitli röportajlar ve dış kaynaklı çeşitli maçlardan görüntüler yer alıyor.

20.00 - Haberler ve Hava Durumu

20.40 - Sanatçının Dünyası:

Televizyon Kültür Yayınları Şubesince hazırlanan programda, İzmir Resim-Heykel Müzesi Müdürü olan heykeltraş Turgut Pura'nın tanıtıldığı programda, sanatçının günlük yaşantısından görüntülerin yanında, özgeçmişi ve sanat çalışmaları anlatılıyor. Ayrıca sanatçının eserlerinden örnekler veriliyor.

21.15 - Klasik Türk Müziği Korosu:

İstanbul Televizyonunca hazırlanan ve Nevzat Atlığ'ın yönettiği koro olduğunu şu eserleri söylüyor: SÖYLETME BENİ CANIM EFENDİM KEDERİM VAR, BİR DİLBERE DİL DÜŞTÜ Kİ, BEN SANA MECBUR OLMUŞUM GEL YAVRUCAĞIM, BİR DİLBERDİR BENİ YAKAN, YANDIM DEMİNDEN AYAR ELİNDEN, DÜN GECE SEN DE DERT MENDE.

21.45 - Kaptanlar ve Krallar:

Sirekli filmin 8. bölümünde Rory Armagh başkan olmanın için son adımını atar ve seçimlere katılır.

23.15 - Güne Bakış:

SİNEMALAR

İSTANBUL

BEYOĞLU:
ATLAS: (44 08 35) Sakindi Oranın Şafakları - Yön: A. Tarkovski. Oyn: I. Chevtchouk O. Ostroumova.
DÜNYA: (49 93 61) Kumarbaz - Rl.
EMEK: (44 84 39) Suspiria, 9. hafta.
FİTAŞ: (49 93 61) Keoma - F. Nero, 2. Hafta.
LALE: (44 35 95) Sakar Şakir - K. Sunal.
YENİ MELEK: (44 42 89) Sarajova Köprüsü - C. Marvin - RT.
ŞİŞLİ:
AS: (47 63 15) Cehennem Troni - K. Takakura - Rİ.
İNCİ: (40 45 95) 1. Sev Dedi Gözlerim - O. Gencebay. 2. Adsız Cengaver - C. Arkın.
KONAK: (48 26 06) Banko - L. Mercende. Rl.
SİTE: (47 69 47) Lanetliler Gemisi, 9. hafta.

AKSARAY:
BULVAR: (21 35 78) Sakar Şakir - K. Sunal.
PİEK: (22 25 13) 1. Üç Dev Adam - A. Akkaya. 2. Cesur - Y. Güney.
KADIKÖY:
KADIKÖY (37 15 97) 002 Sokakların Belası - RT.
REKS: (36 01 12) Sakar Şakir - K. Sunal.
SÜREYYA: (36 06 82) Aslan Yürekli - B. Lee, RT.
SÜREYYA CEP: (1. Kirli Adam - C. Eastwood. 2. Yaz Günü - J. O'Neal.)
ÜSKÜDAR: (33 24 75) 1. Ölüm Yolu - İ. Atasoy. 2. Vahşet - Y. Köksal.

ANKARA

Çağdaş Sahne Kavaklıdere (26 77 01)
Film Hudutların Kanunu (Yn. Lütfi Akad)
Sinematek (Mavi Yıldızdaki Cinayet,' Çekoslavakya
Hababam Sınıfı Uyanıyor (r) M. Özkul-A. Naşit 12, 14, 16, 18, 15, 20.45
Sinama Batı 18 83 23
Kurtların Pençesinde (2. haf.-ro) C. Heston 12.15-14.30-16.45, 19, 21.15
Dilek 17 16 54
K.dere Çankaya Çankaya 28 07 80
Hababam Sınıfı Uyanıyor M. Özkul-A. Naşit 12, 15-18-21.
Talip 28 00 39
Vahşi Melez (ro) M. Özkul-A. Naşit 12.15-14.15-15.16.18 15-21.15
Bahçelievler
Arı 13 48 73
Aşıklar (ro) M. Caine 14-16, 15-18.30-21.

TRT 1

05.00	Açılış, Program ve Kısa Haberler	13.00	Haberler		oğlu'dan Şarkılar
05.05	Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları	13.15	Oyun Havaları	20.55	Çocuklar İçin
06.00	Kısa Haberler	14.32	Müzik Bahçesinden	21.00	Haberler
06.02	Günaydın	15.00	Kısa Haberler	21.02	Aldı Sazı Eline
07.00	Kısa Haberler	15.01	Sizlerle Birlikte	21.20	Hafif Batı Müziği
07.02	Köye Haberler	16.05	Okul Radyosu	23.00	Haberler
07.30	Haberler	17.02	Akşama Doğru	23.10	Beraber ve Solo Şarkılar
07.40	Sabahtan Sabaha	18.00	Kısa Haberler		
09.00	Kısa Haberler	18.01	Çocuk Bahçesi	23.40	Türküler Geçidi
09.02	Kadın Dünyası	19.00	Haberler	00.02	Eserlerin Dili
10.00	Kısa Haberler	20.15	Hafif Batı Müziği	00.55	Kısa Haberler
10.01	Arkası Yarın	20.40	Mediha Şen Sancak-	01.00	Program ve Kapanış
11.00	Kısa Haberler				
11.05	Okul Radyosu				
12.10	Öğle Üzeri				

TRT 2

08.00	Gün Başlıyor	14.35	Şarkıların Dili
09.00	Haberler	16.00	Şarkılar
09.15	Hafif Müzik	16.20	Arkası Yarın
09.30	Türküler	17.00	Büyük Eserler
09.45	Olağanüstü Yorumlar	18.00	Tarih ve Biz Türkler
10.30	Şarkılar	19.00	Haberler
10.50	Türküler Geçidi	19.30	Oyun Havaları
11.10	Klasik Batı Müziği	19.45	Küçük Koro
11.30	Şarkılar	20.30	Hafif Müzik
11.45	Hafif Müzik	21.00	Şarkılar
12.00	Türküler	21.35	Melodiler Geçidi
12.40	Türküler Geçidi	22.02	Yay-Kur Saati
13.00	Haberler	23.00	Hafif Müzik
13.15	Hafif Müzik	23.30	Haberler
13.30	Şarkılar	23.55	Program ve Kapanış

TRT 3

07.00	Açılış ve Program	15.00	Türk Bestecilerinden
07.02	Güne Başlarken	17.00	Deyişler ve Ezgiler
07.30	Sabah İçin	17.30	Bir Solist Konseri
08.30	Pazartesi Konseri	18.00	Plak Albümünden
09.15	Bizden Besteler	19.00	Müzikli Dakikalar
09.45	Beraber Şarkılar	20.00	Müzik Takvimi
10.15	Diskoteğimizden	21.00	Çağdaş Müzikte Folklör
11.15	Halk Ozanları Bölge Sanatçıları	21.45	Dilden Dile Anadolu
11.45	Öğleye Doğru	22.15	Küçük Koro
12.45	Kadınlar Topluluğundan Seçilmiş Eserler	23.00	Ayın Operası
		24.00	Gece ve Müzik
13.15	Müzik Şöleni	01.00	Program ve Kapanış
14.45	Türk Halk Oyunları		

1917-1977 (Fotoğraflarla) EKİM DEVRİMİ

29

Ekim devrimi başlıyor ve başarıya ulaşıyor

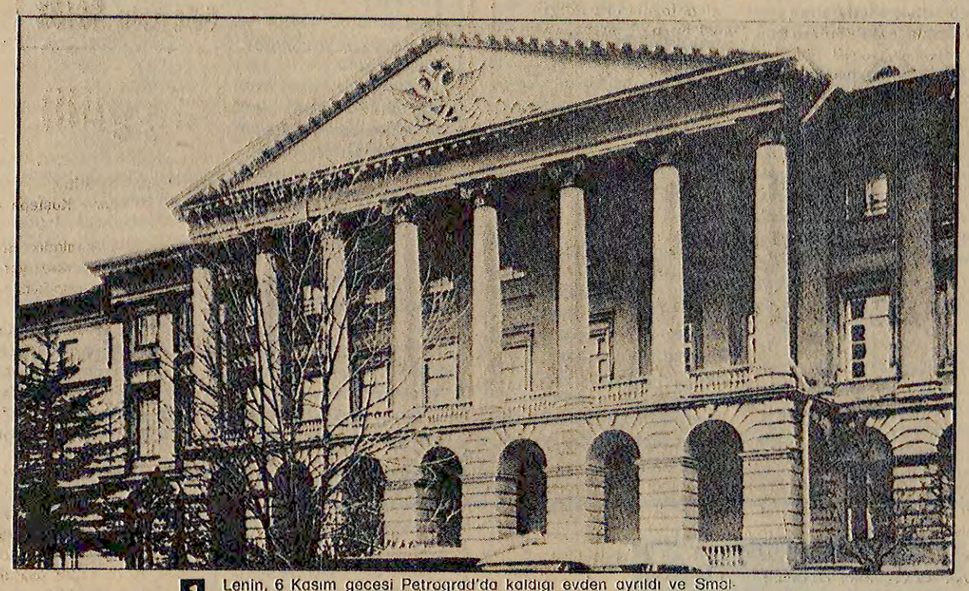

1 Lenin, 6 Kasım gecesi Petrograd'da kaldığı evden ayrıldı ve Smolni'ye geldi. Devrim hareketinin yönetimini ele aldı. RSDİP (B) Merkez Komitesi, ve Devrimci Askeri Komite tüm üyeleriyle burada hazır bulunuyordu. Smolni, devrim hareketinin merkezi ve nabzının attığı kalbiydi.

2 Smolni, Kızıl Muhafızlar, askerler, denizciler ve işçiler tarafından korunuyordu. Kerenski, Smolni'yi basma emri vermişti. Ancak bu, gerçekleştirilemedi.

3 İşçiler, işletmelerin güvenliğini sağlamak için aralarında müfrezeler kurdular. Karşı-devrimcilerin fabrikaları ve işyerlerini sabote etmelerini önlemek istiyorlardı.

4 Petrograd garnizonu devrime katılacağını açıkladı. 15. Bölük 2. Makineli, taburu tam kadro, Bolşevikti.

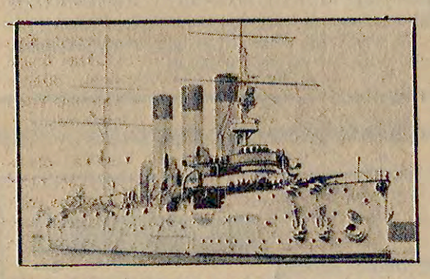

5 7 Kasım sabahı, ünlü «Aurora» zırhlısı, Nikolayevski köprüsünün oraya gelmiş, demir atmıştı. Zırhlı, Kışlık Saraya yapılacak baskın sırasında devrimcileri koruyacaktı. Ekim Devriminin ilk işareti Aurora'dan birkaç pare top atışıyla verildi. Tarih: 7 Kasım 1917, saat: 21.40.

6 Devrimci Askeri Komite'nin emriyle, Kışlık Saraya hücum başladı.Askerlerin büyük bir çoğunluğu Bolşeviklerin yanına geçmişlerdi. Bu nedenle Kerenski hükümetini, subay okullarında okuyan öğrenciler koruyorlardı. Çarpışmalar uzun sürmedi. 8 Kasım gece yarısı, Kışlık Saray ele geçirilmiş ve Geçici Hükümet tutuklanmıştı.

7 Başlayan devrim hareketi, halk kitlelerinde büyük bir heyecan yaratmıştı. Kışlık Saraya hücuma katılan askerler, kısa zamanda halk arasında büyük kahramanlar olarak nitelendirildiler.

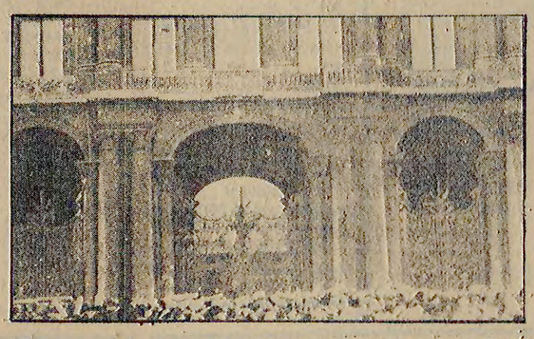

8 Ertesi gün Petrograd halkı, Kışlık Saray önünde toplandı. Büyük bir sevinç gösterisi başladı.

9 Petrograd, Kızıl Muhafızların kontrolündeydi. Tek bir kuş bile uçurtulmuyordu.

10 Savaşlar sona erdi. İşçiler ve askerler, kazandıkları zaferi korumak ve soğuk kış günlerinde nöbet beklemek zorundaydılar.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

29

İstedikleri gibi de oldu, önsezileri gerçekleşti. Kirisk daha doğmamışken erkek olacağı kesin gibiydi. O gün gittikçe yaklaşıyordu. Karısı, Emrayin'in eski mi eski, yama üstüne yama vurulmuş deri pantolonunu giymeye başlamıştı. Açıklamasına göre, kocası balığa çıktığı zamanlar evde erkek ruhu eksik olmasın, dünyaya gelecek oğlu tam gelişsin diye yaparmış bunu. Kendi pantolonunu giydiği zamanlar en güzel, en alımlı kadın oydu. En güzel, en alımlı!

Onları anne-baba yapacak varlığın kim olacağını düşündükleri o günler en coşkulu, en mutlu, en güzel günlermiş.

O varlık Kirisk'miş...

Kirisk'ten ve onunla ilgili her şeyden ayrılması gerekiyordu şimdi.

Kirisk daha küçükken bir gün annesini kızdırmış, annesi de ona, o olmadığı zamanlar daha rahat yaşadığını söylemişti.

Çok alınmıştı çocuk buna.

Babası eve döner dönmez,

— Ben bu eve nerden geldim? diye sormuştu.

Gel de gülme! Karı-koca bakışarak gözleriyle gülmüşlerdi. Emrayin'in, oğluna ne karşılık vereceğini bilemediği için apışıp kalması karısına hazların en büyüğünü tattırmış olmalıydı.

Şimdi olsa oğluna, dünyada yokken kendi içinde yaşadığını; kendi kanından, belinden annesinin karnına aktığını; o dünyaya geldikten ve kendisi yok olduktan sonra kendinin onun benliğinde süreceğini, onun çocuklarının çocuklarında varlığını sürdüreceğini söylerdi.

Ona işte böyle derdi; ölmeden önce bunları söyleyebildiği için de mutlu olurdu; oysa sonu geliyordu artık, soyu tükenmek üzereydi. Oğlunun topu topu bir gün, en çok iki gün daha yaşayacağı apaçık ortadaydı. Bütün mutsuzluğu, felâketin büyüğü işte bundaydı. Yoksa oğlu uğruna kayığı seve seve terkederdi.

Kirisk'e iletmek istediği başka bir şey de, kafan zamanında Orhan Dede'siyle Miladun Amca'sı hakkında şükran duyguları beslemesiydi. Onlar yoktu artık, onları birileri iyilikle anmış anmamış, farketmezdi, fakat insanın kendisi için böyle davranması gerekirdi. Ölümden önceki birkaç saniyede bile böyle yapılmalıydı. İnsan başkalarını düşünerek ölmeliydi.

Ama sonra.. oğlunun bunları kendi kendine anlayabileceğine karar verdi...

★

Kirisk gözlerini açtığında geçen gecelerden daha rahat uyuduğunu anlayarak şaşırdı. Üstünde babasının deri ceketi örtülüydü. Başını kaldırıp baktı: Babası yoktu sandalda. Hemen fırladı yerinden, sandalın içini kolaçan etti, babasını bulamayınca sislerin kapladığı sessiz deniz çölünde çın çın yankılanan bir çığlık koyverdi. Ondan sonra acı ile, umutsuzlukla dolu oksüz çığlıklarının ardı arası kesilmedi. Kendinden geçercesine, hıçkırıklardan boğulurcasına ağlıyordu. Sonra dövünerek, soluğu kesilerek kayığın ortasına düştü. Ondan ayrılan büyüklerine karşı sevgi, elem, ağıt borcuydu bütün bu çırpınışları...

Yerinden kıpırdamaksızın, gözlerini açmaksızın kayığın dibinde yatmaktaydı. Zaten ne gidilecek bir yer, ne de bakılacak bir şey vardı çevresinde. Dört bir yanını saran sis koyu koyu bozarmakta, belli-belirsiz kımıldanan deniz, sandalı sallayarak olduğu yerde döndürmekteydi.

Kirisk uyuyakaldığı için kendini suçluyor, üzüntüden durmadan ağlıyordu. Uyumamış olsa babasını bırakmaz; elleriyle, dişleriyle sımsıkı tutunarak kayıktan gitmesini engellerdi. Bu korkunç, bu kahredici boşlukta yalnız başına kalmaktansa açlıktan, susuzluktan can çekişe çekişe ölmek daha iyiydi. Geceleyin sandalın sert bir itilişle sarsılıp oynadığını hissettiği zaman uyanmadığı, ayağa fırlayıp bağırmadığı için kendini kahrediyor, gözyaşları arasında kendine sövgüler yağdırıyordu. Babasının denize atlamasını önleyemez miydi? Daha olmadı, onunla birlikte bu karanlık uçuruma o da atlayamaz mıydı?

Sonra ağlaması, hıçkırıkları azaldı, yavaş yavaş uykuya daldı. Biraz geçince de, sanki başka elemler karşısında gerileyen susuzluk duyusu bunun acısını çıkarırcasına abandı çocugun üzerine. Zavallıcak uykusunda bile susuzluktan kıvrandığını, acı çektiğini hissediyordu. Susuzluk gene baskın çıkmış; küçük gövdesini kasıp kavurmaya başlamıştı. O zaman uykulu uykulu fıçıya doğru süründü. Şaşılacak şey! Kolay açılsın diye fıçının tıpası gevşetilmiş, tas da yanına konmuştu. Kirisk tasa su doldurdu, başka bir şey düşünmeksizin kana kana içti. Bu sırada, birbirine yapışmış olan dudakları açılmış, kuruyan boğazının kasılması durmuştu. Tası bir kez daha doldurup içmek istediyse de güçlükle durdurabildi kendini. Çünkü fıçıda ancak iki içimlik daha su kalmıştı.

Sonra babasının kendine bir şey söylemeden gitmesine akıl erdirmeye çalıştı. Neden öyle yapmıştı? Yalnızlıktan, korkudan eli - kolu bağlı beklemek, ya da denize atlamak için kendini zorlamaktansa birlikte sulara gömülmek daha iyi değil miydi? Gene de gücünü toplar toplamaz yapacaktı bunu...

Belki öğleydi, belki öğle sonrası. Sisin aydınlanış durumuna göre Kirisk bu kanıya varmıştı. Demek, güneş tam tepede bir yerde parlıyor olmalıydı. Bununla birlikte güneş ışınları denizin üstünde donup kalan Ulu Sis'i delemiyordu. Sis biraz aralanmış, kuru odun dumanı gibi bozarmıştı. Gene de yirmi beş - otuz kulaç ötesini görmek olanaksızdı. Görülen yerlerde ise kıpırdanan koyu denizden başkası seçilemiyordu.

Devam edecek

Sibirya Şafağı

Kemal BAYRAM

16

Taşkent şirin bir kent

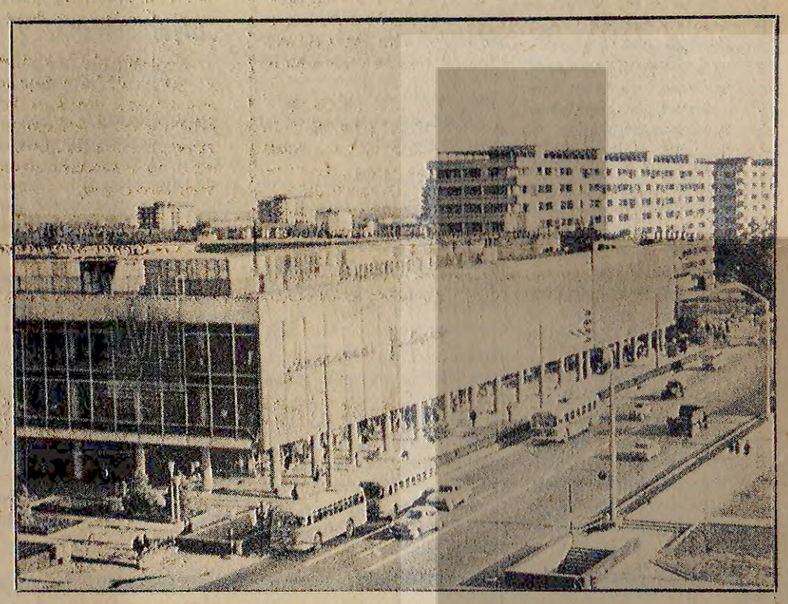

Taşkent caddelerinden birinde bir büyük devlet mağazası

Taşkent, Özbek Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin başkentidir. 220 km. karelik genişliği ve bir buçuk milyon nüfusuyla Sovyetler Birliğinin dördüncü büyük kentidir. Makina sanayii, gelişmiş olduğundan özellikle tekstil ve tarım makinaları yapımı kentin endüstriyel yönden ilerlemesine katkıda bulunmuştur. Özbekistan bu makinaların dışında endüstri ürünü olarak ekskavatörler, yük kaldırma ve istifleme makinaları, buzdolabı, elektrik gereçleri, porselen ve pamuk toplama makinalarını yapmakta ve ihraç etmektedir.

Taşkent'te ve diğer Sovyet kentlerinde insanın en çok ilgisini çeken şey parkların çokluğudur. Çağımızda «kentlerin soluk alan ciğerleri» denen bu yeşil serinlik alanları, komşumuz Sovyetler Birliğinde ayrı bir özenle ve dikkatle çoğaltılıyor.

Rehberimiz Elinor Bakıeva Taşkentin turistik ve görülmesi gereken eserlerini gezdirirken sorularımızı da cevaplıyor:

— Özbekistanda hangi dillerle eğitim yapılıyor?

— Özbekistanda uygulanan eğitim sistemini üçe ayırabiliriz. Birincisi Özbek dilinde yapılan eğitimdir. Bu ortalama okullarda yüzde 76'dır. İkincisi Rusça yapılan eğitimdir. Bu da yüzde 12 civarındadır. Üçüncüsü ise diğer dillerde, diğer milliyetler için yapılan eğitimdir. Tüm Özbekistanda 6 dilde eğitim sürdürülür. Özbekçe ilkokul birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar zorunludur. Üçüncü sınıftan sonra ikinci dil olarak Rusça girer araya. Onuncu sınıfa kadar Rusça ve Özbekçe birlikte gider. Ayrıca yüksek okul ve enstitülerde İngilizce, Fransızca gibi diller de var.

Kenti gezdirmekte olan otobüs bir alanda duruyor. Bakıeva elinde mikrofon anlatıyor:

«Türkistanda devrim hareketi 1917 den çok önce başlamıştır. 1917 devriminden sonra 14 Türkistanlı Komiser öncü, ülkenin özerkliğini ilan etmişlerdir. Yalnız başlangıçta bu öncüler 14 değil 15 kişi idiler. Bir tanesi onlara ihanet ederek bir karşı devrim oluşturuldu. Karşı devrim sırasında devrimci hareketin ilk nüvesini teşkil eden 14 kişi öldürüldü. Bu anıt onların anısına dikilmiştir. Öldürülenler şunlardır: Garziev, Durbunski, Kacuriner, Nogin, Malkof, Kierşin, Figelski, Troeski, Fingilşteyn, Çirvikov, Şumilov, Çipilgov, Fayemgen..»

— 1917'den sonra Cumhuriyet neden kurulmadı da 1924'ü buldu?

— 1917'den 1924'e kadar çeşitli sorunlar ortaya çıktı. Sınırların tesbit edilmesi söz konusuydu. Örneğin Stalin büyük bir Rusya kurulmasını istiyordu. Fakat Lenin bölgelerin ve milliyetlerin bulunduğu her yerin nüfus yapısına göre haritasının çıkarılmasından yanaydı. Nitekim sonuç öyle oldu ve saptamalar yapıldı. 1924'de kurulan Özbekistan 15 Cumhuriyetin dördüncüsü oldu.

— Taşkent'te bir su sorunu var mı?

— 1918'de ilk planlamalar yapılırken Lenin Taşkent'in su sıkıntısını göz önünde bulundurarak o sıkışık dönemde 50 milyon Ruble ayırttı. O zaman yeni tesisler kuruldu. Fakat kent nüfusu sanayileşmenin sonucu olarak gün geçtikçe çoğaldı. Fabrikalar, iş yerleri arttı. Suya elbette gereksinme duyulur. Bir küçük nehir yetersiz. Sibirya'dan bir nehrin buraya kanal açılarak aktarılması için 25. Parti Kongresi karar verdi. O nehir Özbekistana akıtılırsa pamuk üretimi daha çok artacak. Tarım ürünleri ve sanayi alanları yararlanacak.

— Özbek topraklarının yüzde kaçı çöldür?

— Özbek topraklarının yüzde atmışı dağlık, yüzde yirmisi çöldür.

— Özbekistan pamuk üretiminde dünyada kaçıncıdır?

— Pamuk üretimi bakımından dünyada ikinci sıradayız. Fakat kuru toprakların sulandırılması yani İrtiş nehrinin Sibirya'dan Özbekistana aktarılmasıyla dünyada mutlaka birinci sırayı alacağız.

— Geçen yılki pamuk üretimi ne kadardı?

— Tüm Sovyetler Birliğinde üretilen pamuk 10 milyon civarındadır. Bunun yüzde seksen beşi Özbekistanda üretilir. Geçen yılki üretim miktarımız 5 milyon 300.000 tondur.

— Taşkent'te mesken sıkıntısı var mı?

— Evet. Çünkü burada çok çocuklu aileler var. Dört çocuktan 12 çocuğa kadar.

— Onbir çocuklu aileye ne kadar mesken verilir?

— Onbir çocuklu ailenin dokuz odası vardır. Aile isterse ev satın alabilir. Yani özel mülk sahibi olur. Miras yoluyla bu evi istediği kişiye ya da çocuklarına bırakabilir.

— 10-12 çocuklu ailelerin, bu işin dışında işleri var mı?

— Evet gene çocukları için çalışırlar.

— Sağlık yönünden dünle bugün arasındaki önemli ayrım nedir sizce?

— Eskiden ölüm oranları yüksekti. Sağlık hizmetleri yoktu. Tüm ülkede 64 hastane vardı. Bunlardaki yatak sayısı bini geçmiyordu. Bu hastaneleri zengin Ruslar kurmuşlardı. Bugün 5 tıp enstitüsü 50 hastane sadece Taşkentte var. Yaş ortalaması 72'ye çıktı. Ölüm oranı çocuklarda yüzde yetmişten yüzde beşe indi. Kadınlar arasında tıp ilgi gören bir meslek oldu. Doktor sayısı büyük ölçüde arttı.

— 1966 yılı depremi Taşkent'e çok zarar verdi mi?

— 1966 yılında 7.5 derecede bir deprem oldu. Çok hasar yarattı. 70 bin kişi evsiz kaldı. Kentin üçte biri yıkıldı. Arkasından iki bin sarsıntı daha kaydedildi. Ancak iki yıl içinde imar edilip tamamlandı. Depremden en çok zarar görenler kerpiçten yapılan evlerdi. Yeni evler depreme karşı dirençli. Evleri yıkılanlar blok apartmanlara taşındılar. Bu blokların bir çoğu üç bin kişiyi barındıracak şekilde planlandı. Yeni yapılarda anti sismik tedbirler alındı.

Taşkent'in içini adım adım dolaşıyoruz. Kukildaşı, müzeleri, camileri ve en önemlisi Şairler Alanını. Ali Şir Nevai'nin, Abdullah Kadiri'nin, Hamit Alimcan'ın, Gafur Gulam'ın, Aybek'in, Nadire hanımın, Mükimi ve Firkat'ın heykellerinin bulunduğu havuzlu alanı. Taşkentliler iyi insanlar. Taşkent şirin bir kent.

Devam edecek

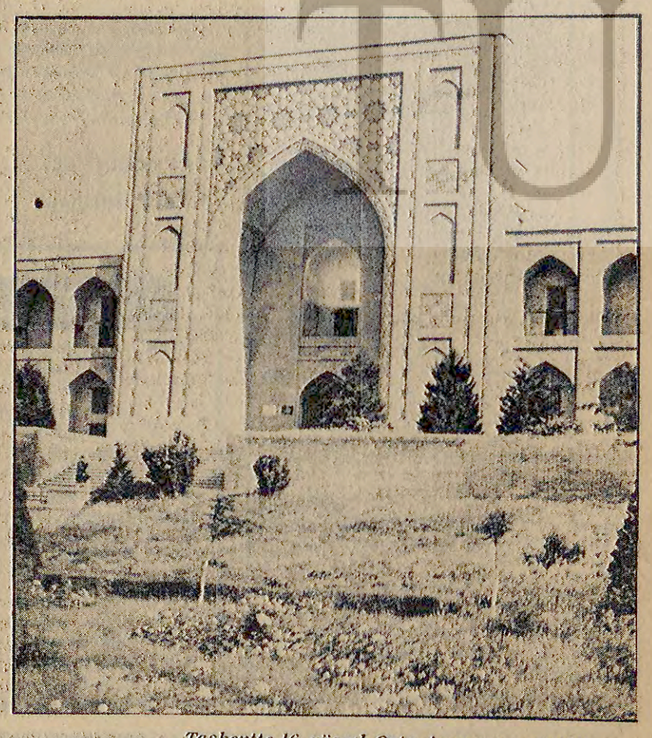

Taşkentte 16. yüzyıl Orta Asya mimarisinin iyi korunmuş örneklerinden Kukeldaş Medresesi.

Türkiye'deki sendikalara mektup gönderen İCEF, bağlılıklarını bildirmelerini istedi

HABERİN YORUMU

Ülkemizde gelişen sınıf savaşımı, her geçen gün tilginç boyutlara ulaşıyor. Demokratik sınıf ve iktidar sendikacılığının son yıllarda serpilip gelişmesi yeni sonuçlar doğuruyor. DİSK'e bağlı sendikaların ülke içindeki savaşımları pekiştirilen, uluslararası sendikal hareket karşısındaki tavırlarını yeniden gözden geçirmeye başlamaları bunlardan birkaçı.

Bilindiği gibi DİSK sendikalarının çoğunluğu Türk-İş'ten ayrılmadır. Yine bilindiği gibi Türk-İş Uluslararası Bir Sendikalar Federasyonu'na bağlıdır. UHSK dünyada uzlaşmacı sendikacılığı savunan bir örgüttür. Türk-İş'e üye sendikalar da UHSK'nın işkolları düzeyindeki uluslararası federasyonlarına bağlıdır.

DİSK Konfederasyon olarak ilk bir uluslararası sendikal örgüte üye değildir. Ne var ki, bir çok DİSK üyesi sendika, Türk-İş'ten ayrılıktan sonra UHSK'nın işkolu federasyonları ile olan bağlarını koparmamıştır.

Fakat güçlenen sınıf sendikacılığı, UHSK'nın ve işkolu federasyonlarının uzlaşmacı niteliğinin, buna karşılık Dünya Sendikalar Federasyonu'nun işçiden yana olumlu çalışmalarının bilincine çabuk varmıştır. İlk olarak DİSK'e bağlı Maden-İş son genel kurultaya DSF'ye bağlı Metalurji işkolundaki uluslararası sendikal örgüt olan UNISP (Uluslararası Metal Sendikaları Birliği)'ye katılma kararı almıştır.

Bu gelişmenin bir devamı olarak, DİSK'e bağlı birçok sendika da DSF'ye bağlı işkolları örgütleriyle bağlanma eğilimleri güç kazanmıştır. DİSK sendikaları en çok Kimya, Genel Hizmetler ve Enerji Federasyonu ICEF'e bağlılar. Tekstil, Lastik-İş, Devrimci Toprak İş, Tarım-İş, Keramik-İş ve daha birçok DİSK üyesi sendika İCEF üyesidir.

İşte yan sütunlarda yer alanson İCEF Genelgesi, uluslararası planda uzlaşmacı sendikacılığın yeni bir ter tibini belgeliyor. İCEF, DİSK'e bağlı üyelerine bir yazı göndererek, DSF'ye karşı oluşturulan tlan etmelerini istiyor. Tersi durumda üyelikten çıkarma tehdidi bulunuyor. Maden-İş'in UNISP'ye katılmasıyla İMF'nin dünya üyelikten çıkarması üzerine geri dönmesi arasında yapılan Maden-İş ve DİSK aleyhtarı kampanyanın, böylece nerelerden kaynaklandığı, içinde CIA ajanlarının fiıkat tığı İCEF'in tavrından iyice anlaşılıyor.

İCEF, DSF'nin siyasi örgütleşiği çağrılarını reddederken, bağlı sendikalarını DSF ile olumlu bir diyaloğ içine girmestine bile tahammül edemeyen bölücü bir örgüt tür. İş çi sınıfının birlik eğitimleriine kulak vereceğine, birlik ve dayanışma girişimlerine tehditle karşı çıkılmaktadır.

Üye sendikaların İCEF'ten ayrılıp, DSF'nin işkolu sendikalarına katılmaları, tüm olarak DİSK'in DSF içtin de yeralmasına yolaçacağı için, şimdi bu gelişme önlemek istemiyor. Ama iş çi sınfı açtık ek koyunu kara kovdan ayırıcak bilinçte. Bugünlerde toplanan DİSK'e bağlı Keramik-İş Genel Kurulundan da DSF'ye katılma kararının alınması beklenliyor. Bu gelişme devam edecektir.

İSTANBUL -(İSTA)

Kısa adı İCEF olan Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel Hizmetler İşçileri Federasyonu Türkiye'de üyesi bulunan sendikalara bir mektup göndererek Sendikalar Federasyonu'na bağlılık bildirmelerini istemiştir.

İCEF'in mektubunu'ya-yınlıvoruz-

Bu konuda daha önce ki yazışmalarımıza atıf ta bulunmak isterim.Bu konu, bazı DİSK sendikalarının, DSF ve üye örgütleriyle çok yanlı ve uluslararası ilişkilerde bulunmasıyla özellikle ilgilidir.

IMF, DSF'nin metal işkolu ile ismsma üye oldu gundan Maden-İş'i ihraç etmiştir. İCEF üyeleri nin aynı şeyi düşündükleri bize geçyi resmi olarak bildirilmiştir.

Geleceğ Yönetim Kurulu toplantımız, 10, İl Kasım 1977 tarihlerinde dir. Toplantıdan önce seneme cevabınıza rica ederim.

ICEF örgütümüzü zor günlerde yıllarca destekleımiştir, Sorumluluk larımızı, hem ülke, hem de sizleri mutlulukları nize karşı maddi yardım vererek destekelmeye çalışıyla yerine getirdik.Bunu şu önemle yapıh.Bir türlü, sol veya sağ kanat totalitarizlik ve faşizm biçimlerine barşı, bizim de bir tedemokratik sendikacılığında bağlı olduğumuza inam yorduk.

Geçmiş ilişkilerimi ze göre, ICEF'e üye ol ma ve onun statü ve po litikalarının bilincine ve uygulamasına sahip olduğunuza dair sizden resmen cevap rica ediyorum.

C. Levinson
Genel Sekreter

Keramik-İş'in 4. olağan Genel Kurulu toplandı

İSTANBUL -(İSTA)

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasının 4. Olağan Genel Kurulu Mustafa Aktulgah'ın açış konuşmasında çalışmalarına başlamıştır. Mustafa Aktulgah açış konuşma sında dünyanın içinde bulunduğu şimdiki durumu değerlendirerek, Sovyetler Birliği ve Ekim Devrimi'nin dünya gelişiminde ki etkileyine değinmiştir. Türkiye'nin içinde bulundu ğu durumu da değerlendiren Genel Başkan Mustafa Aktulgah, ereksiyelerin, iş çilerin, öğrencilerin, memurların, esnafların vetün sosyalist güçleyin ağır bir baskı ve sömürü altında ol duğunu söylemiştir.

Mustafa Aktulgah'nın a çış konuşmasından sonra gündemin ilknci maddesine geçilerek Divan Beyeti se çilmiştir. Başkanlığa Selim Mahmutoğlu, Başkan Vekilliğine Necdet Ceylan katip üyeliğlerine de Abdullah Rüçlüözel, Cem Gedik ve Yalçın Çakmak'ın seçildiği Divan Beyeti toplantı salonunda bulunanları bir dakl kahk saygı duruşuna davet etmiştir.

60 delegenti katıldığı Genel Kurul Toplantısında komidke sırasında Ruza Güven, Fehmi Işıldar, Ali Kaya, Kenan Budak, Özcan Keskinç, Dinçer Doğu, Can Açıkgöz'ün yer aldıkları görüşülmüştür.

Mahkeme Borusan'da referandum kararı verdi

BURSA (İSTA)

Gemlikte bayılı Borusan Fabrikasında yetidli sendika yı saptamak amacıyla açılcış, açık sayım usuliyle referandum dünkü pazartesi sabahlemece karara bağlanmıştır.

Bölge Çalışma Müdürlüğü nün Türk Metal'e yetki vermestne karşı n Gemlik İş 2ğı kemezi, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının sahtecilik ittiyazını hakli bulevuş ve Türk Metal'e verilen yetkiyi iptal edevek, referandum yoluyla yetidli sendikanın saptanmasını kararlaştırmış tır.

300 iş çinin çalıştığı işye rinde Bölge Çalışma Yüdürlüğü tarafından yetkinin Türk Metal'e verilmesinden sonra Gemlik İş Mahkemesinde ya pılan duruşmada Maden-İş A vukatı Bahattin Aydın, karşı sendikanın duyurmada ve ilerleyen sürecte sahtelik yaptığı ni ve dosyada sazı evrakla rin ekatlı olduğunu söylemiş tir. Bunun üzerine Yarcıc Ahmet Şeriftçi yetidli sendika nın saptanması için referandum yapılması şahtecilik olayının da bilirkişi tarafından incelenmesi kararını vermiş tir.

Yüksekova Et Balık Kombinasında işçiler direnişe geçtiler

HAKKARİ -(THA)

Yüksekova İlçesindeki Et-Balık Kurumu kombinasında 4 memur ile 6 işçi , maaşlarını alamadıklarığı rekoşetiyle direnişe geçmişler iş yerlerini terketmişlerdir.

Yüksekova Et-Balık Kombinasında ödedi memur ile idgisin direnişe geçmeklş yerini terketmesinden son ra canlı hayvan alımları nın durdurulmu doğrulayan hakkari Valisi Dürenş Yalım, yapığı açıklamada , direnişe katılan 4 memur hakkında 657 sayılı devlet memurları yasasına gire işlem yapılacağını ayrıca haklarında sayclılıkça so-

PTT Teknisyenleri Sendikal hakların sağlanmasını istedi

ANKARA (ANKA)

PTT Teknisyenleri Genel Başkanı Turgut Sevim, kamu kuruluşlarında çalışanların sendikal hakların kullanmak amacıyla 1897 sayılı yasanın yürürlüğe konulmadığını söylemiş ve PTT teknisyenlerinin de aynı yasa dışında bırakıldığını belirtmiştir.

Turgut Sevim, düzenlediği basın toplantısında , PTT teknisyenlerine sorunlarını anlatmış, tüm PTT teknis - yenlerinin maddi sıkıntı içinde olduğunu, fiyatların yüzde 130 artığı dönemde PTT teknisyenlerinin aldığı ücretlerin çok "komik" olduğunu söylemiştir. Sevim, grevli ve toplu sözleş meli hakları elde edinceye kadar mücadele edeceklerini belirtmiş ve özetle şunları söylemiştir:

"PTT'nin ve basın organlarının yayınlarını tüm yurt sathına rakiltni teleks, telefon, telefoto tertbatı ile yurt sathında derlenen haberlerin bir karşılıklı ağda toplanmasını sağlayan, bütün Dünya İle TRT ve basın kuruluşlarının haber alışverişini ve teletyson yayınlarının alınması ve rekabti sağlayan bizleriz.

Bütün bu güç koşullar altında çalışan PTT teknisyenlerinin eline yan ödemeleriy- le birlikte 3500 lira geçmek tedir. Böyle bir görev yapan PTT teknisyenlerinin en az yan ödemeleri 2500-3000 lira olması gerekmektedir. 8 saat ağır şartlar altında çalışan bir işçinin 3500 lira geçmek tedir. Böyle bir görev yapan PTT teknisyenlerinin en az yan ödemeleri 2500-3000 lira olması gerekmektedir. 8 saat ağır şartlar altında çalışan bir işçinin 3500 lira geçmekt

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

● IGD, lokavt uygulanan işçilerle dayanışma kampanyası başlattı

İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü yaptığı bir açıklamayla MESS'in lokavt uygulamalarına karşı İGD İstanbul Şubeleri'nce yaflışma şeklinde bir yardım kampanyası başlatıldığını bildirmiştir.

İGD sözcüsünün Gençliğin işçi sınıfı yolundaki örgütlü birliğini sağlamak amacıyla kurulduğunu belirten Sökücü, "Temel ilkelerinin işçi-gençlik dayanışmasını hayata geçirmek ve demokrasi savaşımının ilerlemesine katkıda bulunmak olduğunu kaydetmiştir. Kampanya sonunda en fazla yardımı toplayan İGD şubesinin ödüllendirileceğini de söyleyen Sökücü, toplanan yardımların dernekçe bir birlikte 30 bine ulaşan 5000 işçiye dağıtılacağını sözlerine eklemiştir.

Öte yandan Edirne'de son günlerde öğrenci ve işçi gençlik üzerinde fişleme baskılarının alabildiğine geniş boyutlar kazandığı ve adı geçtiği gibi faşist terörizme çeşitlemek üzere,